

Politici mágové v roce 2014

Nová taktika lobbistů velí: zaměřit scénu a pak si vybrat toho „správného“

Není tomu tak dávno... „Prosím tě, tak zavři oko,“ ponoukl v telefonu politický podnikatel Roman Janoušek vlivného úředníka pražského magistrátu Petera Ďuricu. Šlo o lobbistovy obchodní zájmy kolem prodeje lukrativních pozemků. „Už mě to sere, tohleto. Kurník. Tak jestli to máme nějakým způsobem orchestrovat, tak to dělejme. Proboha!“ rozcíloval se zase tehdejší primátor Pavel Bém kvůli protivným dotazům novinářů.

Psal se rok 2007 a v Praze neochvějně vládla dvojice Pavel Bém – Roman Janoušek. Dokládají to policejní odposlechy, které před dvěma lety zveřejnila MF DNES. Občanští demokraté zažívali vrchol mocenské slávy. Řídili stát ze Strakovy akademie a z protějšího vltavského břehu i hlavní město. V něm strana v roce 2006 drtivě vyhrála volby a de facto sama nad ním vytvořila vládu. Bém držel kontrolu nad radou a zastupitelským klubem a Janoušek si s primátorem volal, jaké projekty by se mu líbily.

Nerušené vládnutí před čtyřmi lety zasáhly kauzy Opencard a Blanka. Kdysi milovaný vládce Prahy Bém situaci neustál a padl. V zákulisním světě se však mnoho nezměnilo. Vlivné figury kolem jiného pražského mocenského mága – Tomáše Hrdličky – se před volbami 2010 sešikovaly kolem nového adepta na primátora za ODS. Tím se stal gynekolog Bohuslav Svoboda. Nedařilo se jim špatně – po volbách vyšouply z jednání o vládě vítěznou TOP 09 a se starými dobrými známými z ČSSD vytvořily novou koalici. Zlom nastal až na konci roku 2011.

Do té doby pro Janouška a spol. ale platil jasný recept: ochočit si lídra, přes kterého kontrolujete potřebnou část zastupitelského klubu a do vedení ekonomicky zájmových magistrátních odborů instalujete „správné“ úředníky.

Fragmentovat a mlžit

Jak ale bylo naznačeno, systém se zadrhl na přelomu let 2011 a 2012. Zaprvé Svoboda zradil svého mocenského stvořitele Hrdličku a k moci na radnici pustil TOP 09 (ta se postupně odstříhla i od Svobody a na místo nejvyšší dosadila Tomá-

ONDŘEJ
KOUTNÍK
redaktor LN

Zhruba před rokem začala vznikat nepřehledná řada nových stran a hnutí. Ty mohou hlavním stranám sebrat několik důležitých procent, která na konci budou chybět k vytvoření koalice.

”

še Hudečka). Zadruhé došlo k zemětřesení v klíčové pražské firmě – dopravním podniku – a Nadační fond proti korupci zaútočil na skupinu lobbistů Iva Rittiga, kterou obvinil z tunelování podniku. Z něho odešly do té doby neotřesitelné manažerské figury typu Martina Dvořáka, který vedl společnost od roku 2007.

Zajetý zákulisní řád byl zbořen a mohlo se zdát, že političtí podnikatelé prohráli. Jenže jak Lidové noviny v uplynulých měsících na schůzkách s lidmi z politiko-byznysového polosvětka zjistily, šibři se umně adaptovali na nové životní podmínky.

Když už nešlo získat pod kontrolu celou stranu nebo její značnou část, bylo nutné přijít s novou taktikou: vypustit nad bojištěm silnou dávku mlhy a znepráhlednit terén. Cílem je oslabit volební výsledky hlavních stran, kterým se tak zkomplikuje vyjednávání o nové vládě na radnici. Už tu nebude jedna dominantní strana, ale třeba tři čtyři relativně vyrovnaní hráči.

Mezi nimi si pak političtí dirigenti vyberou „vhodné adepty“, kteří se stanou jejich mocenskou převodovkou a prostředkem pro uplatnění jejich zájmů.

Zhruba před rokem začala vznikat nepřehledná řada nových stran a hnutí, kterých dnes v Praze kandiduje rekordních 31. Vedle zavedených a tradičních subjektů jde o strany a hnutí, které nemají šanci dostat se do zastupitelstva. Mohou ale hlavním stranám sebrat několik důležitých procent, která na konci budou chybět k vytvoření koalice. Jde například o Restart 2014, Občanskou konzervativní stranu, Konzervativní alianci 2014 nebo Domov, které jsou v pražských ulicích poměrně hodně vidět. Nejčastěji skloňovaným jménem, které za těmito malými stranami údajně stojí, je politický kouzelník z Prahy 10 Tomáš Hrdlička.

Nemalou šancí na vstup do zastupitelstva má navíc hnutí Pro Prahu, u něhož se zase spekuluje, že v některých městských částech se kolem „srdíček“ ochomýtají lidé z éry Víta Bárty a jeho Věcí veřejných.

„Teď je populární fragmentovat politický trh,“ potvrdil významný pražský finančník. Vlivný politik a ekonomický náměstek primátora Jiří Vávra z TOP 09 si nastíněného pražského trendu rovněž všiml. „Přesně tak je to dáno. Dnešní dobu zasáhl fenomén nových hnutí a stran,“ řekl v nedávném rozhovoru pro Lidové noviny. Předvolební průzkumy naznačují, že volby budou opravdu těsné. Takové výsledky dění na radnici zcela znepráhlední.

Pravda nevíteží, pravda zůstává

Myslet si, že politická garnitura v uplynulém volebním období zbavila lobbisty vlivu a odsunula je na druhou kolej, by bylo naivní. Barvy moci nabyly jen jiných odstínů, což pozorujeme v právě finišující volební kampani. Koneckonců byl to právě Tomáš Hrdlička, kdo před dvěma lety vysvětloval politické soupeření těmito slovy: „Hlasy se nevytvářejí, hlasy se pouze přerozdělují. Moje motto je, že ‚pravda nevíteží, ale pravda zůstává.‘“

e-mail: ondrej.koutnik@lidovky.cz